

ROMÂNIA
MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI ȘI
SPORTULUI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ
Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării
Secretariat

Str. Mendeleev nr. 21-25, 010362 București, Tel: 021.212 77 91; Tel./ Fax: 021 318.30.53;
e-mail: cne@ancs.ro

CNE Nr. 528 / 04.05.2012

HOTĂRÂRE

Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării (CNECSDTI), având îndeplinite condițiile de cvorum cerute de Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării aprobat prin Ordinul cu nr. 5735/2011 al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului

Având în vedere prevederile art. 323 alin. (1) din Legea educației naționale nr.1/2011 cu modificările și completările ulterioare și prevederile art. 5 alin. (1) și art. 7 lit. f) și f) ind. (1) din Legea 206/2004, cu modificările și completările ulterioare privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare;

În temeiul prevederilor din art. 2 lit. (d) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării, aprobat prin Ordinul cu nr. 5735/2011 al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului și cu respectarea prevederilor art. 30 din Regulament;

Luând în considerare Raportul Final nr 529 din data de 04 mai 2012 și supus spre aprobare la data de 04 mai 2012;

HOTĂRĂȘTE

Articol unic: *Se aprobă Raportul Final nr. 529 din data de 04 mai 2012, privind soluționarea sesizării înregistrată la ANCS cu Nr. 167 din data de 10 februarie 2012, conform Anexei 1 parte integrantă din prezenta hotărâre.*

Cu respectarea prevederilor art. 31 alin.(2) din Regulament, prezenta hotărâre se va supune avizării de către Direcția Generală Juridică din cadrul MECTS, va fi transmisă către ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului, către Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică, către conducatorul unității sau instituției și către organismele ori persoanele îndreptățite legal pentru aplicarea sancțiunilor recomandate, de asemenea, prezenta hotărâre se va publica pe site-ul web al CNECSDTI.

Președinte
Constanța GANEA

ANEXA 1

RAPORT FINAL nr. 529 din data de 04 mai 2012
privind soluționarea Sesizării înregistrată la ANCS cu nr. 167 din data de 10
februarie 2012

I) Conținutul sesizărilor 167/10 februarie 2012

Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării (*infra*: CNE), a înregistrat sub nr. 167 la data de 10 februarie 2012 o sesizare adresată inițial „președintelui” Comisiei Prezidențiale pentru Educație (dl. Mircea Miclea), prin care semnaleză următoarele:

- Irineu Popa, profesor universitar la Facultatea de Teologie din Craiova, ar fi ocupat această poziție în mod **ilegal**, invocându-se faptul că acesta are o diplomă de doctor în teologie „susținută la un Institut privat al rușilor din Franța, diplomă nerecunoscută de statul francez”.

- Irineu Popa ar fi devenit **ilegal** decan al Facultății de Teologie din Craiova, din 2008, nefiind profesor titular al instituției amintite, întrucât el ocupă și scaunul de *mitropolit*, având așadar „cartea de muncă la mitropolie”.

- Pe cale de consecință, Irineu Popa a devenit în mod **ilegal** și membru al CNATDCU, și director al Școlii doctorale, și membru în Senatul Universitar Craiova, reclamantul insistând cu ostentație că cel incriminat „nu este doctor în teologie [în mod] legal”, că este un „impostor” (cuvânt scris eronat de către autorul sesizării!), că este supra-salarizat, cu remunerații „la nivel de ministru” etc.

- Totodată, reclamantul sesizează faptul că Școala doctorală de teologie de la Craiova ar fi înființată **ilegal**; deoarece este compusă din doar 2 (doi) conducători de doctorat în loc de 3 (trei), iar unul dintre aceștia – Irineu Popa – nu ar avea un doctorat în teologie validat.

- Pentru acuzația de plagiat adusă lui Irineu Popa, reclamantul oferă o mostră de 7 rânduri din lucrarea teologului, *Substanța morală a dreptului*, București, Edit. Universul Juridic, 2009 (p.321-322), la origine teza de doctorat în drept a lui Irineu Popa sub coordonarea lui Ion Dogaru, rânduri care ar fi fost copiate (plagiate) din lucrarea lui I. Dogaru, D.C. Dănișor și Gh. Dănișor, *Teoria generală a dreptului*, 2000, p.64.

- Dintr-o altă perspectivă, reclamantul afirmă că Irineu Popa este „membru abuziv de onoare” al Academiei Române.

- De asemenea, reclamantul aduce la cunoștința CNE că toate aceste poziții academice și universitare sunt deținute de Irineu Popa, deși „este acuzat din toate părțile de plagiat”, sugerând totodată că acesta din urmă ar avea „și probleme de moralitate”. În același timp, afirmă că lucrările lui Irineu Popa n-ar fi scrise de acesta, ci de alte persoane, el doar semnând operele în cauză.

- Și nu în ultimul rând, reclamantul afirmă că CV-ul lui Irineu Popa „este plin de falsuri”. Toate titlurile și rangurile deținute de Irineu Popa s-ar datora „din marele orgoliu care-l caracterizează, în mod elenist ceaușist, și pentru a se folosi de acest statut ca să încurajeze corupția”. Doctoranzii lui Irineu Popa ar fi „jumătate din Sinodul Bisericii”, dar și „afaceriști, fii de oameni politici” etc.

- Reclamantul menționează că sesizări pe aceeași temă au fost adresate și „organelor” legislative, executive și judecătorești, fără a indica numele acestora, iar la solicitarea noastră de a ne furniza copii ori detalii asupra altor abateri de la etica cercetării științifice (așa cum sugerează în prima sesizare), ni s-a trimis o altă epistolă, înregistrată la Secretariatul CNE sub nr. 274/19 martie 2012, care în esență – pe lângă reluarea acuzațiilor mai vechi – oferă câteva titluri de traduceri (volume) ale lui Irineu Popa, care n-ar fi fost realizate de acesta, pentru simplul motiv că „acest impostor nu vorbește, nu miroase, aceste limbi”, în speță greaca, rusa și engleza.

Observațiile preliminare ale raportorului privind sesizările nr. 167/10.02.2012 și 274/19.03.2012

Deși reclamantul atașează numelui său o suită de titluri (avocat, profesor și doctor), textul sesizărilor este departe de a indica faptul că reclamantul stăpânește onorabil limba română, folosind un limbaj mereu ofensator, fără a sprijini acuzațiile cu argumente (exceptând supoziția de plagiat), manieră ce nu cadrează cu pozițiile profesionale invocate mai sus, iar tonul epistolelor (corespondența electronică) denotă mai curând o răfuială personală cu cel adus acum în fața CNE. Nu trebuie uitat nici o clipă faptul că sesizarea a fost adresată deopotrivă d-lui ministru al Educației, președintelui Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (*infra* CNATDCU), președintelui Comisiei Prezidențiale pentru Educație, dar și altor încă măcar zece persoane, după cum rezultă din însemnele corespondenței electronice (printre aceștia aflându-se profesori universitari, unii la facultăți de teologie). Ca atare, autorul sesizării nu-și asumă nici o responsabilitate în ceea ce privește nu doar conținutul sesizării, ci și limbajul, stilul, gramatica chiar, atunci când se adresează unor persoane de asemenea rang și pregătire profesională !

II) Analiza informațiilor, datelor, documentelor și probelor invocate în sesizare, precum și a materialelor suplimentare solicitate de CNE

CNE a avut ca fundament al începutului cercetării doar cele două sesizări invocate mai sus.

În consecință, au mai fost solicitate următoarele documente/materiale probatorii:

- Volumele : Ion Dogaru, Dan Claudiu Dănișor, Gh. Dănișor, *Teoria generală a dreptului*, București, Edit. Științifică, 1999, 466 p. (*infra* : Dogaru-Dănișor-Dănișor, *Teoria generală a dreptului*) și Dr. Irineu Ion Popa, *Substanța morală a dreptului*, București, Edit. Universul Juridic, 2009, 427 p. (*infra*: Irineu Popa, *Substanța morală a dreptului*).

- Dosarul de profesor al d-lui Irineu Popa, din care Direcția Generală a Învățământului Superior din cadrul MECS ne-a pus la dispoziție următoarele copii:

- Ordinul ministrului nr. 3956/25.04.2005, privind acordarea titlului de doctor în drept, anexa la ordin și fișa de evaluare a Comisiei de Drept pentru validarea titlului.

- Copie după diploma de doctor în teologie obținută în Franța de Irineu Popa.

- Ordinul ministrului nr. 3478/20.03.1996 privind acordarea titlului de profesor universitar lui Irineu Popa.

- Adresa Ministerului Învățământului nr. 9470/20.03.1996 prin care s-a comunicat Universității din Craiova numirea lui Irineu Popa pe postul de profesor.
- Alte două adrese ale Universității din Craiova nr. 7188/03.11 și nr. 1263/06.03.1996 prin care se înaintează MECTS-ului dosarul de concurs al lui Irineu Popa

Observații:

- 1) În conformitate cu adresa nr. 15249 bis, 15337,8311-04.04.2012 primită de la Direcția Generală a Învățământului Superior din cadrul MECTS, ca răspuns la solicitarea CNECSDTI Nr. 289-23.03.2012, ni se aduce la cunoștință faptul că MECTS nu păstrează în Arhiva sa dosare anterioare anului 2000, iar consultarea în cadrul Direcției Generale a Arhivelor Statului este îngrădită de Legea pentru protecția datelor personale.
- 2) În acord cu adresa numită mai sus, dosarul de conducător de doctorat care se află în Arhiva MECTS nu conține atestatul de echivalare a doctoratului obținut în Franța de către Irineu Popa.

A) Analiza privind existența unor abateri de la buna conduită, etica și deontologia în activitatea de cercetare-dezvoltare.

1) Plagiatul

-CNECSDTI a investigat veridicitatea afirmației reclamantului, conform căruia Irineu Popa ar fi plagiat în lucrarea *Substanța morală a dreptului* (București, Edit. Universul Juridic, 2009), la p.321-322, părți dintr-o lucrare colectivă, intitulată *Teoria generală a dreptului* (București, Edit. Științifică, 1999), ce are ca autori pe Ion Dogaru, Dan Claudiu Dănișor și Gh. Dănișor, îndeosebi de la p.64.

Constatări:

- Nici unul din volume nu are referenți științifici, sau cel puțin nu sunt indicați.
- Volumul invocat a fi sursa plagiatului (Dogaru-Dănișor-Dănișor, *Teoria generală a dreptului*), deși are funcția unui manual didactic universitar, realizarea lui este mediocră din punct de vedere al aparatului critic. Autorii nu au cea mai mică idee despre semnificația unor abrevieri consacrate, gen *idem*, *ibidem*, totul fiind într-o confuzie generalizată. Mai mult chiar, volumul este lipsit de orice acuratețe în ce privește prezentarea textului și a notelor de subsol, neglijent realizat din mai toate punctele de vedere, părând mai degrabă o improvizație
- În ceea ce privește acuratețea științifică a volumului Dogaru-Dănișor-Dănișor, *Teoria generală a dreptului*, luăm de pildă p.60, unde este invocată la nota de subsol lucrarea lui „J.J. Rousseau, *Op.Cit.*, (!!!), p.120”, din care dă un citat de patru rânduri, între ghilimele, cu afirmații ale marchizului d'Agenson. Or, în acest context, se impune următoarele observații: până la pagina amintită (p.60, cu nota 94), autorii nu utilizează pe J.J. Rousseau, ca atare nu rezultă care ar fi opera lui Rousseau folosită. Aflăm însă pe Rousseau citat la pagina următoare (p.61, nota 96) cu lucrarea *Contractul social*, București, Edit. Științifică, 1957). Presupunem așadar că citatul de la pag. 60 ar putea fi din lucrarea lui Rousseau citată la pagina următoare.

- Nu fără legătură cu exemplul de mai sus, Irineu Ion Popa în lucrarea sa, *Substanța morală a dreptului* (acuzată de plagiat după Dogaru-Dănișor-Dănișor, *Teoria generală a dreptului*) utilizează și el pe J.J. Rousseau, *Contractul social*, ediția citată, p.120 (aceeași ca la Dogaru-Dănișor-Dănișor), însă într-o prelucrare realmente științifică, cu citarea corectă a lui Rousseau. Numai că Irineu Popa invocă nu pe „marchizul d'Agenson”, ci pe „marchizul d'Aragon”. În acest context, ideea raportorului CNECSDTI a fost de a verifica dacă Irineu Popa nu a preluat pe Rousseau prin intermediul lui Dogaru-Dănișor-Dănișor, fără a merge la sursa citată. Pentru această analiză s-a folosit de J.-J. Rousseau, *Du Contrat social*, édition comprenant, avec le texte définitif, les versions primitives de l'ouvrage collationnées sur les manuscrits autographes de Genève et de Neuchâtel, une introduction et des notes par Edmond Dreyfus-Brisac, Paris, Édit. Félix Alcan, 1896.

- Sintetizând, constatăm faptul că, dintr-un motiv sau altul, Irineu Popa, care se referă la aceeași indicație bibliografică ca a autorilor Dogaru-Dănișor-Dănișor, preia din Rousseau, *Contractul social*, o referință a acestuia pe care o atribuie „marchizului d'Aragon”, în vreme ce Dogaru-Dănișor-Dănișor o atribuie „marchizului d'Agenson”. Despre ce este vorba!? Pasajul utilizat atât de Dogaru, cât și de Irineu Popa se află într-o notă de subsol a lucrării lui Rousseau (ediția utilizată de noi J.-J. Rousseau, *Du Contrat social*, p.53, nota a), care arată astfel în original : „(a) « Chaque intérêt, dit le marquis d'A..., a des principes différents. L'accord de deux intérêts particuliers se forme par opposition à celui d'un tiers ». Il eût pu ajouter que l'accord de tous les intérêts se forme par opposition à celui de chacun. S'il n'y avait point d'intérêts différents, à peine sentirait-on l'intérêt commun, qui ne trouverait jamais d'obstacle ; tout irait de lui-même, et la politique cesserait d'être un art”. Însă editorul identifică în studiul său introductiv pe „marquis d'A” cu „marchizul d'Argenson”, autorul unei lucrări intitulată *Traité des intérêts de la France avec ses voisins*, Amsterdam, Rey, 1762).

- Aparenta noastră digresiune de mai sus, deși puțin extinsă, pentru a indica aici faptul că Irineu Popa invocă pe marchizul d'Aragon și nu pe cel real, d'Agenson, al cărui nume Rousseau îl „divulgă” abia la pag.231 din ediția citată de noi mai sus, pare cel mai sigur argument că Irineu Popa nu a avut în nici un caz ca sursă „de inspirație” lucrarea Dogaru-Dănișor-Dănișor, *Teoria generală a dreptului*, ci o ediție din J.J. Rousseau. La fel cum nu putem omite că avem de-a face cu o eroare provenită din *lapsus calami*.

- Confruntarea paginilor indicate (dar nu numai a acestora!) indică faptul că autorul Irineu Popa nu a plagiat, neexistând nici un element care să ne conducă la aceasta concluzie. Asemănarea ideilor analizate și a argumentelor nu s-a făcut de către Irineu Popa prin copiere, ci prin prelucrare, cu indicarea corectă a sursei, adică tocmai a cărții indicate că fiind sursa plagiatului (adică Dogaru-Dănișor-Dănișor).

- Reclamantul încearcă să dovedească plagiatul reținând din cartea lui Dogaru (la p.64), un set de 3-4 cuvinte cu valoare de sintagmă (gen „economia industrială de tip occidental”), cu uz generalizat (s-ar putea imagina o altă construcție lingvistică pentru această idee?!), pe care le asociază cu alte 4-5 unități lingvistice, pentru a dovedi plagiatul, dar acestea din urmă regăsite la câte 5-6 rânduri distanță. Însă chiar și așa – repet - Irineu Popa indică corect într-o notă de subsol sursa ideilor pe care le-a preluat în prelucrare proprie, dar pe care nu le-a plagiat sub nicio formă.

În concluzie, NU se confirmă acuzația de plagiat de către Irineu Popa în cazul indicat de reclamant, cu indicația clară a lucrărilor și paginilor.

1) Ilegalitatea calității de profesor universitar la Facultatea de Teologie.

CNECSDTI a cercetat situația reclamată, atât în baza documentele provenite de la MECTS, cât și a legislației în vigoare la data respectivă. În esență, reclamantul susține că Irineu Popa ar fi ocupat poziția de profesor universitar în mod „illegal”, invocându-se faptul că acesta are o diplomă de doctor în teologie obținută în Franța.

Constatări

- Irineu Popa a devenit doctor în teologie la 13 iunie 1991 în cadrul Institutului de Teologie Ortodoxă „Saint-Serge” din Paris. Acest stabiliment funcționează ca o instituție de învățământ superior privat, în baza Legii din 12 iulie 1875, și sub controlul Ministerului Învățământului Superior și al Cercetării din Franța și al Academiei din Paris. Este o instituție „privată” în primul rând pentru că statul francez s-a declarat încă de la Revoluția din 1789 a fi laic, școlile de educație superioară ale diverselor culte neputând funcționa decât ca stabilimente private. Un echivalent al acestui școli de educație elevată este nu mai puțin celebrul Institut Catolic din Paris, aflat sub autoritatea Papei de la Roma, pregătind corpul eclesiastic catolic. Atât acest Institut Catolic, cât și cel Ortodox sunt abilitate să elibereze după modelul european diplome de stat (licență, master) și de doctorat. Calitatea educației și a diplomelor oferite de acest gen de instituții se află sub controlul Ministerului Învățământului Superior din Franța și al Academiei din Paris, care în consecință le și recunoaște diplomele, pentru că instituțiile în cauză sunt considerate prin lege părți ale învățământului superior francez.

- Institutul de Teologie Ortodoxă „Saint-Serge” din Paris a căpătat dreptul de a conferi gradul de doctor în teologie puțin înainte de al doilea război mondial. Deși inițial a fost conceput a pregăti preoți ortodocși pentru comunitățile ruse aflate în emigrație, după 1917, treptat a devenit una din instituțiile cele mai celebre și mult apreciate a pregăti corpul eclesiastic elevat pentru ortodocșii de orice naționalitate, nenumărați fiind cei care de-a lungul vremii au devenit teologi renumiți, episcopi etc.

- **Așadar: diplomele de doctor conferite de către Institutul de Teologie Ortodoxă „Saint-Serge” din Paris sunt recunoscute de către Ministerul Învățământului Superior și al Cercetării din Franța. În consecință și diploma de doctor a lui Irineu Popa, conferită lui în iunie 1991.**

- Irineu Popa a fost numit profesor universitar titular la Facultatea de Teologie din Craiova – la disciplina Teologie dogmatică și Morală creștină - prin ordinul ministrului Educației nr. 3478/20.03.1996, în temeiul Hotărârii de guvern nr.458/1994, și în baza unui concurs pe post susținut în toamna anului precedent, 1995 (cf. Ordinul ministrului citat).

- Complementar, trebuie menționat faptul că Irineu Popa a predat la Facultatea de Teologie din Craiova încă din 1991, când a revenit de la Paris cu titlul de doctor, însă ca profesor suplinitor. Inițial, rezultatele concursului pentru titularizarea dumnealui, din toamna lui 1995, au fost invalidate de către Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, invocându-se că Irineu Popa n-ar avea un doctorat în specialitate (titlul tezei lui la Paris fiind: *La Personne et la communion des personnes dans la theologie de Saint Basile le Grand*). În urma contestației, ministrul Educației de atunci (d-l Liviu Maior) a validat numirea ca profesor titular a lui Irineu Popa.

- Numirea ca profesor a lui Irineu Popa s-a făcut nu numai în virtutea concursului (a cărui piesă de rezistență a fost lista de lucrări, dar și vechimea ca suplinitor la catedră), cu totul legal, ci și a unui Protocol încheiat între Ministerul Învățământului și Patriarhia Ortodoxă, în ceea ce privește numirea titularilor în învățământul teologic, în contextul unui vid legislativ imediat după 1990 și reînființarea Facultăților de Teologie. Or, Sinodul, după susținerea concursului, a propus pe Irineu Popa, care din 6 septembrie 1991 era Arhiepiscop-Vicar al Episcopiei Râmnicului.
- Este adevărat că la dosarul pus la dispoziția CNE de către MECTS există doar o versiune legalizată în limba română a diplomei de doctorat franceze, legalizare datând din 8 mai 2009.

În concluzie: Din documentele puse la dispoziția CNE de către MECTS rezultă că numirea lui Irineu Popa în poziția de profesor universitar la Facultatea de Teologie din Craiova s-a făcut respectându-se normele în vigoare de atunci. Trebuie să se țină seama de faptul că la data respectivă – ca și acum - recomandările se făceau de către Sinod, cu îndeplinirea condițiilor legale în ceea ce privește atuurile științifice (titluri și lucrări). Totodată, diploma de doctor în teologie este un document recunoscut de statul francez, după cum am arătat mai sus, ceea ce infirmă cele spuse de reclamant.

Încheiere

Cât privește celelalte aserțiuni din sesizarea nr. 167/10.02.2012, acestea nu sunt de resortul CNE, iar acuzațiile că lucrările lui Irineu Popa ar fi făcute de alte persoane vor trebui probate cu argumente. Suspiciunea reclamantului că traducerea lui Irineu Popa nu i-ar aparține pentru simplul motiv că acesta n-ar cunoaște limbile greacă, rusă, engleză pare a fi cu totul nereală, de vreme ce pentru orice teolog ortodox cu pregătire superioară greaca este un soi de *lingua franca*, Institutul de Teologie Ortodoxă din Paris este sub obediență rusă (iar conducătorul de doctorat al lui Irineu Popa a fost unul din celebrii teologi rusofoni Boris Bobrinosky), iar engleza o știe cu siguranță măcar din perioada când Irineu Popa a urmat cursuri de limba engleză la Londra în 1989-1990, idiom pe care l-a utilizat și în perioada sejurului la Ierusalim (1990-1991), unde engleza este o a doua limbă pentru israelieni.

Concluzia Raportului: Niciuna din sesizările de competența CNE nu se verifică și nici nu poate fi susținută cu probe

**Președinte CNE
Constanța GANEA**

